

PRILOGA

ZVONČKU

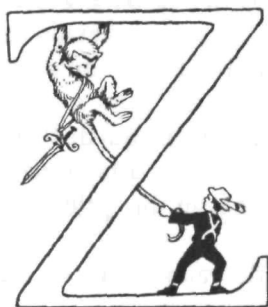

SILVESTER KOŠUTNIK:

Premodre glave.

Po narodni smešnici.

XXIV.

Zabržani so bili kot veleumne glavice povsod za napredek. Zanimali so se za vse najnovejše iznajdbe, za koristne naprave in važna podjetja.

Nekoč bero v časopisu, da se bo v glavnem mestu vršila svetovna razstava. Debelo tiskan oklic je vabil vse državljane, naj se po svoji največji možnosti udeleže te razstave z raznimi predmeti in izdelki bistrega uma in spretne roke, češ, svet se načudi napredku premile domovine. Ta oklic je modre Zabržane silno zbudel v oči in jih dregn timer med rebra; vsakemu, ki ga je čital prvič, se je nekaj časa vrtelo po glavi.

Kmalu nisi po Zabrdu slišal druge govornice kakor te o razstavi in kaj bi naj tudi iz slavnega Zabrda poslali na njo. Bilo je napornega modrovanja na stote, in vaščani so zaradi globokih misli kakor pijani tavalili okolo. Najhujši časi so z navedenim oklicem napočili seveda županu in njegovim odbornikom. Samih skrbi so se potili noč in dan, in če bi bil v vas prišel tujec, bi bil vsako hišo, v kateri je bival kak občinski odbornik, takoj spoznal po žepnih robcih, ki so se — mokri zaradi vednega obrisavanja potu — sušili na solncu. V nekaterih dneh je vsak vaščan najmanj petindvajsetkrat pretaknil vse kote svoje hiše in najmanj tridesetkrat premetal vse predmete, da bi našel nekaj, kar bi bilo vredno poslati na razstavo.

Toda minil je dan za dnevom, a Zabržani niso s svojim modrovanjem prišli niti za pol koraka naprej. Ker se pa zadeva ni dala več odlagati, skliče župan običajno občinsko sejo. Ob določeni uri — ne minute prej,

ne minute pozneje — se začnejo zbirati veljaki. Toda kakšni so! Obleka jim plahta po medlem telesu, v obrazih pa na prvi pogled ne opaziš drugega kakor koničaste brade, velike nosove in zabuhle oči ker tuintam še kakšne tožno povešene brke. Saj so se pa tudi smilili svojim sovaščanom.

Ko je župan prečital oklic in tako posredno napovedal dnevni red tokratne seje, se obrne do zbranih s sledečimi besedami:

Dragi tovariši! Če si pogledamo drug drugemu v obraz, moramo reči, da smo se močno izpremenili po svoji zunanosti. Naši prej okrogli in rejeni obrazi, ki so bili nekaka živa slika zabiške blaginje, so postali dolgi in suhi, naše prej živahne in za vaški blagor se iskreče oči so postale kalne, zabuhle in rdeče in edino, čemur se čudim, je še to, da nismo k današnji seji prišli vsi s sivimi lasmi. Današnje naše zborovanje je jako važnega pomena — ne toliko v denarnem kakor v častnem oziru. Vprašam vas, kaj naj pošljemo v glavno mesto na razstavo, da pokažemo svetu, kako smo tudi mi koristni člani človeške družbe? Tovariši — premišlujte! Ti, sluga, pa pojdi med zunaj čakajoče občinstvo in mu naznani, da se tudi ono lahko po posameznih možeh udeleži zborovanja z modrimi in dobrimi nasveti ali predlogi!“

Po dvorani se je začelo modrovanje in premišljevanje. In kako so možakarji napenjali svoje možgane! Prvi se je trkal s skrčenim členom drugega prsta po čelu kakor bi drobil laške lešnike; drugi je škrtal z zobmi kakor bi brusil šivanke; tretji je zavijal oči kakor bi umetal smetano, a četrti je stokal in zdihoval, kakor bi mu kdo živemu odiral kožo s podplatov. Toda naj je mislil in se mučil drug bolj od drugega — čez eno uro so bili ravno tako daleč kakor pred zborovanjem. Županu, katerega duševni kolovrat tudi ni hotel danes prestiti, je jelo postajati zdaj vroče, zdaj mrzlo. Kaj poreče občinstvo, če odbor ne skuha nič pametnega in ne pride do nikakega sklepa?

Ko je bila sila že na vrhuncu, se sliši zanj pred dvorano glasen hrum. Odbornikom začnejo lasje vstajati kvišku. Ali je morda občinstvo postalo že nevoljno zaradi dolgega čakanja?

Strah je bil prazen. Odpro se namreč vrata, in v dvorano prisopiha vaški krojač. Ko potegne sapo šestkrat vase in jo petkrat izdahne, začne na polna pljuča govoriti tako le:

„Visokoslavni občinski možje! Ne usojam se, da bi vam hotel dati kak nasvet ali vas hotel motiti v naših velemodrih ukrepih, toda v najnovejšem slučaju glede svetovne razstave bi vam pa vendar rad nekaj povedal. Kolikor me poznate, ste gotovo vsi prepričani, da sem najboljši krojač na svetu. Kot tak moram imeti svoje možgane v pravem predalu in ni mi dovolj, da bi samo modroval, ali vtaknem nit v šivanko ali nataknem šivanko na nit, ampak zanimati me morajo tudi druge reči, ki sodijo v mojo stroko. Tako sem svoječasno čital, da so v prejšnjih časih na Jutrovem nosili suknje brez šiva. Kake so te suknje, si na primer mislim; so pač bržčas brez vse oblike in bolj ogrinjačam podobne. Pa se mi je rodila misel: glej, suknje s šivom so pač le suknje; a suknja s šivom, šivana ce-

lotno le z eno — seveda primeroma jako dolgo nitjo — to bi pa bilo res nekaj posebnega. Taka suknja bi bila vredna, da bi jo poslali na razstavo. Moja misel je izredna in imenitna in zagotovljen sem, da bi se zabrška suknja z veliko slavo odlikovala od drugih razstavljenih predmetov.“

Veselje, ki je zavládalo po dvorani, se ne da popisati. Župan je ginjen objel krojača in ga zval svojega najboljšega prijatelja; drugi odborniki pa so po eni nogi ali po dveh — kakor so ravno mogli — poskakovali okolo nju in neprestano ploskali z rokami. Splošno veselje se je razširilo iz dvorane tudi med zunaj čakajoče ljudstvo, in naposled nisi vedel, ali znajo v dvorani bolje skakati ali zunaj nje. Ko je bilo veselja za obilno mero dovolj in je nekaterim začelo pomanjkovati sape ter so drugim upešale noge, je polegel hrum in prenehalo je gibanje, kakor se pomiri valovje, kadar potihne veter.

Prvi je dobil sapo župan in ko je svoje svetovalce natiral na svoje prostore, je zaključil velepomembno sejo z besedami:

„Naš slavni krojač Pikipikec nam je danes na prav veleumen način pomagal iz zadrege. Suknja, šivana le z eno nitjo, bo na svetovni razstavi gotovo vlekla vse oči nase in vso pozornost na naš vrli Zabrd. V veliko čast si štejem, da imam srečo biti župan najslavnjšega kraja na svetu. Vendar bi v zadevi naše suknje še nekaj pripomnil. Da se bo namreč nit dobro poznala, bi predlagal, da vzamemo sukno prav tanko in svetlomodre barve, nit pa precej debelo in rdečo. Ti dve barvi si že na prvi pogled močno nasprotujeta, in mislim, da vam je moj nasvet celo po okusu. V prvi vrsti seveda vprašam našega krojača, ker sodi zadeva v njegovo stroko, v drugi vrsti pa vprašam vas odbornike, in če mi vsi pritrdite, zaključim sejo in želim, da bi se gospod Pikipikec takoj jutri lotil svojega velevažnega dela!“

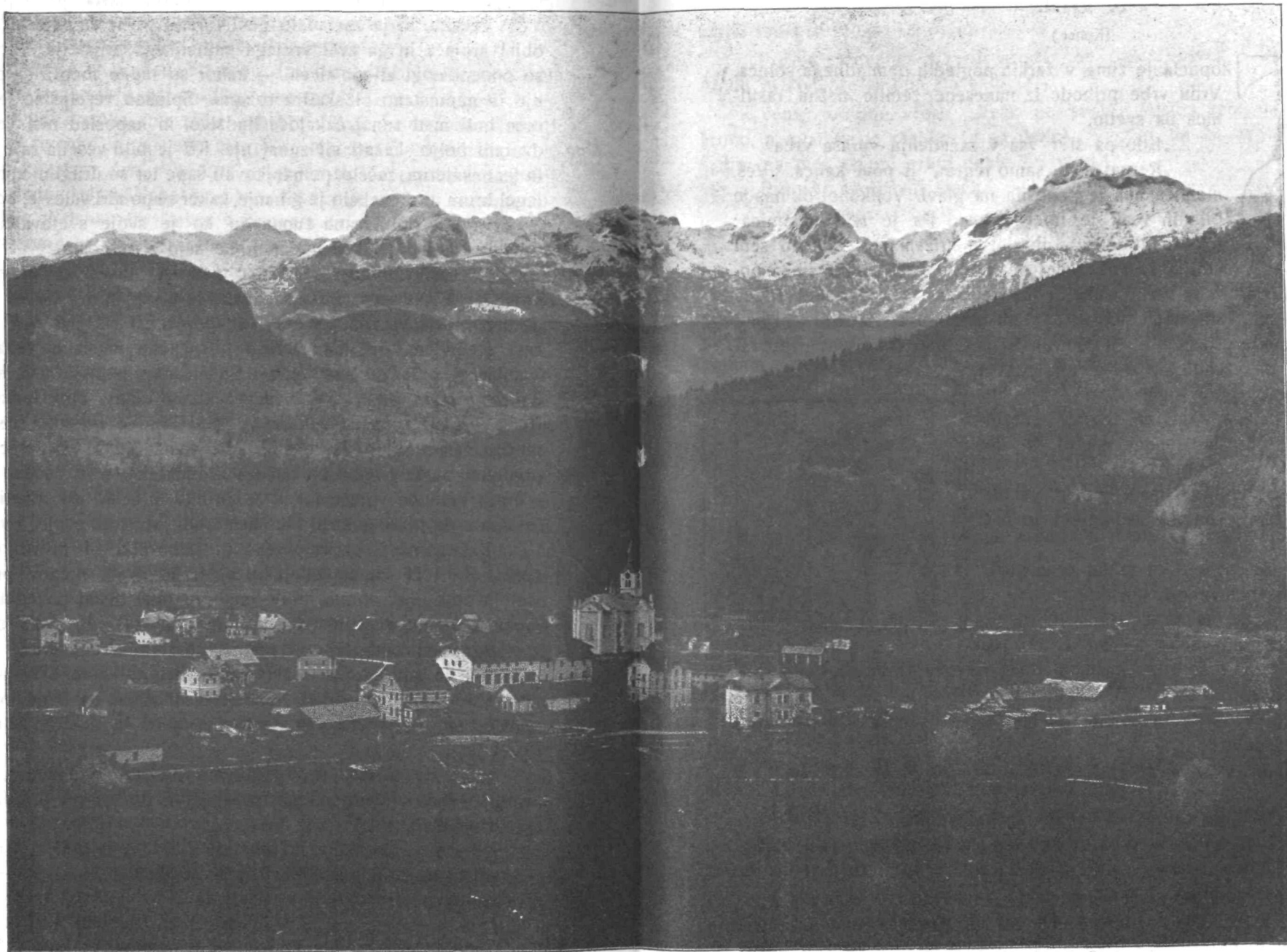
Kakor žrjavi zakriče krojač in odborniki in pritrdijo županovem nasvetu. Že hoče župan zaključiti sejo, ko skoči njegov prvi svetovalec na stol in zine prav široko, prav kakor bi imel nekaj povedati. Vse se pozorno obrne k njemu, a prvič enkrat samo zato, da vidi, kako se je preveč razvneti možicelj kakor ščurek pognal po tleh. Stol, zaradi starosti že precej nadležen, je namreč šel iz sklepov in nehote zaprašil veljaka ob tla. Ko so postrežljive roke pomagale ponesrečencu zopet na noge in mu postregle z močnejšim podstavkom, je svetovalec zinil še enkrat, a tokrat ne zaman. Rekel je:

„Ker nas je naš občespoštovani mojster Pikipikec na prav prebrisan način rešil iz mučne zadrege, predlagam, da ga pri prihodnji seji izvolimo za častnega občana.“

„Tako je prav!“ se oglase odborniki navdušeni, „kar danes velja — kar danes ga izvolimo! Pikipikec je od danes naprej častni občan slavnega Zabrda. Živio — živio!“

(Konec te pravljice prihodnjič.)

Bohinjska Bistrica,
v ozadju na desno Triglav (2865 m).